

Школа: Средња стручна школа
Предмет: Православна вјеронаука
Разред: 2. (други) ; Одјељење: 1,2,3,4.
Вјероучитељ: Горан Лукић

Наставна тема: Христова проповијед и чуда
Наставна јединица: Исцјељење у Бањи Витезди - "немам човјека"

Помаже вам Бог драги моји ученици!

Прошли час смо завршили са наставном темом "Упознајмо Господа Исуса Христа" гдје смо говорили о Богородичним и Христовим празницима, а данас ћемо почети са наставном темом "Христова проповијед и чуда" и почећемо са првом наставном јединицом под називом "Исцјељење у Бањи Витезди - "немам човјека"". У наставку ћу да изнесем текст из Светога писма, тачније текст који је записао свети апостол и јеванђелист Јован у своме јеванђељу у 5. глави од 1-18. стиха:

1. А потом бјеше празник јеврејски, и изиђе Исус у Јерусалим.
2. У Јерусалиму, пак, код Овчијих врата има бања, која се зове јеврејски Витезда, и око ње пет покривених тријемова,
3. У којима лежаше мноштво болесника, слиепих, хромих, сувих, који чекаху да се заљуја вода;
4. Јер анђео Господњи силажаше у одређено вријеме у бању и мућаше воду; и који најприје улажаше пошто се замути вода, оздрављаше, макар каква болест да је на њему.
5. А онде бјеше један човјек који тридесет и осам година бјеше болестан.
6. Кад виде Исус овог гдје лежи, и разумије да је већ одавно болестан, рече му: Хоћеш ли да будеш здрав?
7. Одговори Му болесни: Да, Господе; али немам човјека да ме спусти у бању кад се замути вода; а док ја дођем други сиђе прије мене.
8. Рече му Исус: Устани, узми одар свој и ходи.
9. И одмах оздрави човјек, и узевши одар свој хођаше. А тај дан бјеше субота.
10. Тада говораху Јевреји ономе што оздрави: Данас је субота и не ваља ти одра носити.
11. А он им одговори: Који ме исцјели он ми рече: Узми одар свој и ходи.
12. А они га запиташе: Ко је тај човјек који ти рече: Узми одар свој и ходи?
13. А исцјељени не знаше ко је; јер се Исус уклони, јер људства много бјеше на мјесту.
14. А потом га нађе Исус у цркви и рече му: Ето си здрав, више не гријеш, да ти не буде горе.
15. А човјек отиде и каза Јеврејима да је оно Исус који га исцјели.
16. И зато гоњаху Јевреји Исуса, и гледаху да Га убију, јер чињаше то у суботу.
17. А Исус им одговараше: Отац мој докле чини, и ја чиним.
18. И зато још више гледаху Јевреји да Га убију што не само квараше суботу него и Оцем својим називаше Бога и грађаше се једнак Богу.

Свети апостол и јеванђелист Јован описује једно од најпознатијих Христових чуда које је Христос учинио, исцјелјење хромога, онога који није могао да хода, и то чудо чини у суботу, а у даљем тексту видјећемо и зашто је то битно за нас.

У прва четири стиха апостол Јован описује да се Христос налази у Јерусалиму и да иде у Бању Витезду гдје је повремено анђео Божији силазио и замућивао воду. Ово је бања у којој су се често дешавала чуда, а Јевреји су вјеровали да је то Божије давање. Христос, Син Божији, знајући о каквом мјесту се ради одлази управо тамо и наилази на човјека који је 38 година хром, не може да хода, и слиједи сцена:

6. Кад виде Исус овог гдје лежи, и разумије да је већ одавно болестан, рече му: Хоћеш ли да будеш здрав?

7. Одговори Му болесни: Да, Господе; али немам човјека да ме спусти у бању кад се замути вода; а док ја дођем други сиђе прије мене.

8. Рече му Исус: Устани, узми одар свој и ходи.

Овдје можемо да препознамо Сина Божијег, Онога који може да препозна да је неки човјек дуго болестан, а такође и Онај који може да чини чуда и опрашта гријехе. Исцјелјење које се дешава у суботу за Јевреје је значило да је у питању једно откривење Божије, а то значи да догађај у Бањи Витезди има за циљ да први пут у јавности покаже Исусов идентитет као некога ко је Син Божији. Исус Христос жели да Га људи препознају као Сина Божијег, иако је знао да ће Га то довести у проблем.

Овдје препознајемо два проблема за Јевреје:

1. Христос чини чудо у суботу - Јевреји су вјеровали да је субота (Шабат) последњи, седми дан, у који је Бог одморио након што је створио свијет и тада треба да се одмара сваки човјек (за нас хришћане дан за одмор јесте недјеља јер је Христос у недјељу васкрсао, а за Јевреје је и даље субота тај свети дан). Јевреји тада имају одређени број корака који могу прећи и одређен број покрета који могу направити. Једино је дозвољено Богу да чини дјела у тај дан, као што је давање живота (=рођење), узимање живота(=смрт), чуда (=исцјелјења) итд.
2. Христос себе назива Сином Божијим - Јевреји су вјеровали у једнога Бога, трансцедентног(=оностраног, који живи негдје далеко али дјела у овоме свијету) и тај Бог је један у сваком смислу и његово име је Јахве. За Јевреје Јахве не може да има Сина и због тога је Христово поистовјећивање са Сином Божијим за њих било богохуљење. На прошлome часу смо нагласили да по учењу Православне цркве наш Бог јесте један по суштини (=природи), али има три ипостаси (=личности): Отац, Син и Свети Дух. На почетку године причали смо о тројичности Божијој и казали да је то највеће богатство које наша вјера има. Зашто? Зато што Бог својим начином постојања као Света Тројица жели да каже да је Он Бог заједнице, а не индивидуални Бог. Због тога је Христос и установио Цркву као мјесто заједнице гдје се сви окупљамо око Њега и чинимо једну истиниту заједницу која се назива Тијело Христово. Као што Бог живи у заједници у којој влада једнакост и љубав, тако исто и од нас тражи да и ми живимо у таквој заједници.

Да сумирамо, за Јевреје Христос није могао бити Син Божији и због тога Он није имао право да чини ишта у суботу, јер чињење у суботу је искључиво дјело Бога. Ово ће бити највећи разлози зашто ће Јевреји да траже од Понтија Пилата да Христос буде разапет на крсту.

Такође, веома битан моменат који треба да нагласимо налази се у 14. стиху:

14. А потом га нађе Исус у цркви и рече му: Ето си здрав, више не гријеш, да ти не буде горе.

Господ Исус Христос поистовјећује болест са гријехом! О томе смо говорили прије неколико часова када смо радили прародитељски гријех, а то је значило да је човјек разорио свој однос са 1) Богом; 2) природом; 3) људима; 4) самим собом; Гријех је разорио унутрашњу природу човјека која је довела до пометње нормалног функционисања душе и тијела, што ће за посљедицу имати смрт. Из свега закључујемо да је гријех узрок смрти, тј. да је смрт посљедица гријеха и због тога Христос и казује овдје " Ето си здрав, више не гријеш, да ти не буде горе." Христос као Бог зна од чега сваки човјек болује, то и јесте разлог зашто је дошао међу људе, да узме наше гријехе на Себе, да их уништи својим васкрсењем и да покаже да смрт није коначница људскога постојања!

Питања:

1. Који апостол и јеванђелист је записао чудо Христово у Бањи Витезди?
2. Од које болести је болесник боловао?
3. Које двије чињенице су Јевреје потакле на размишљање да Христа треба убити?
4. Шта је узрок смрти?
5. Да ли је Христос побиједио гријех и смрт? Како?